

Reforma závěrečné zkoušky

Ministerstvo školství ve spolupráci s Národním ústavem odborného vzdělávání postupně provádí reformu závěrečné zkoušky, která má zvýšit kvalitu vzdělávání žáků učebních oborů. Od roku 2005 probíhá reforma prostřednictvím projektů podporovaných Evropským sociálním fondem.

Jde o systémovou změnu v ukončování studia v učebních oborech, která znamená konec zavedeného stavu, kdy si zadání závěrečných zkoušek připravovala každá škola pro sebe. **Podstatou nové závěrečné zkoušky je jednotné zadání pro určitý obor vzdělání** (např. zedník, nástrojař, pekař, kadeřník atd.), na jehož vývoji spolupracují učitelé odborných škol s odborníky z praxe. Proces sjednocování požadavků na závěrečnou zkoušku vede ke zvyšování srovnatelnosti výsledků vzdělávání a má významný vliv na kvalitu přípravy žáků a jejich dobré uplatnění v praxi.

Nepřehlédnutelným pokrokem probíhající reformy je to, že **jednotná zadání se každý rok ve školách reálně využívají**, a to u stále rostoucího počtu škol a žáků. Ve školním roce 2003/2004 byla poprvé vytvořena jednotná zadání pro 3 obory vzdělání a ověřována ve 34 školách. Ve školním roce 2007/2008 bylo vytvořeno již 70 jednotných zadání prakticky pro všechny tříleté učební obory, které se uplatnily zhruba v polovině škol.

Od šk. r. 2009/10 jsou jednotná zadání zpřístupňována na webovém portálu všem školám k využití u závěrečných zkoušek. Pro školní rok 2009/2010 bylo vytvořeno celkem 98 jednotných zadání uplatnitelných ve 116 oborech vzdělání. Na tvorbě jednotných zadání spolupracovalo na 500 ředitelů a učitelů středních odborných škol. Vytvořená jednotná zadání posuzovalo 74 odborníků z praxe, kteří k tomu byli vybráni Hospodářskou komorou ČR. Jednotná zadání v informačním systému NZZ stáhlo 99,6 % škol a 80 % škol je uplatnilo alespoň v jednom z vyučovaných oborů vzdělání; závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání v červnu 2010 skládalo 21 202 žáků (68 %).

Pro školní rok 2010/11 se připravují jednotná zadání také pro méně náročné obory určené žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V březnu 2011 budou všechna jednotná zadání zpřístupněna školám prostřednictvím webového portálu informačního systému NZZ. Každá škola získá přístup pouze k zadáním pro ty obory, které má zapsány v rejstříku škol, o jejichž využití u závěrečné zkoušky pak rozhodne ředitel školy.

V současné době se školy připojují k jednotné závěrečné zkoušce dobrovolně. Je tedy zřejmé, že i ony samy mají zájem na tom, aby bylo možné porovnat, zda je určitý obor na dané škole vyučován stejně kvalitně jako na ostatních. Samotná příprava zkoušek je také při využití jednotného zadání pro školy jednodušší, a tak naprostá většina škol, které už s tím mají zkušenost, chce v této praxi pokračovat.

V budoucnu se předpokládá legislativní úprava zaměřená na povinné zavedení nové závěrečné zkoušky do všech škol. Jednotná zadání se budou samozřejmě každý rok obměňovat. Proto vzniká databáze témat připravených pro závěrečné zkoušky, která se bude každým rokem rozšiřovat.

Autor: Dana Kočková, e-mail: dana.kockova@nuov.cz, tel.: +420 274 022 411

Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV),

Více informací na: <http://www.nuov.cz/nzz?lchan=1&lred=1>